

Державний вищий навчальний заклад
“УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ”
ХАРКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА ДІЯЛЬНІСТЬ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

Збірник наукових праць

ВИПУСК 1(32)/2020

Державний вищий навчальний заклад
"УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ"
ХАРКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА ДІЯЛЬНІСТЬ:
ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ
Збірник наукових праць
Випуск 1(32)/2020
Науково-практичне видання

Заснований у грудні 2006 року. Виходить чотири рази на рік.
Засновник: ДВНЗ "Університет банківської справи".

Збірник наукових праць "Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики" внесено до переліку А фахових видань України (Наказ Міністерства освіти і науки України № 612 від 07.05.2019)

Збірник наукових праць "Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики" представлено в міжнародних інформаційних та наукометричних базах даних: Web of Science, EBSCO (США), Ulrich's Periodicals Directory (США); Citefactor (США); ResearchBib (Японія); Universal Impact Factor (Австралія); Index Copernicus (Польща); Міжнародна пошукова система Google Scholar; Російський індекс наукового цитування (РИНЦ); Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського; Загальнодержавна база даних "Україніка наукова"; Український реферативний журнал "Джерело".

Рекомендовано до друку та публікації в мережі інтернет
Вченою радою ДВНЗ "Університет банківської справи."

Головний редактор: **САМОРОДОВ Борис Вадимович**, д.е.н., професор, Харківський навчально-науковий інститут ДВНЗ "Університет банківської справи", Харків, Україна.

Заступник головного редактора: **АЗАРЕНКОВА Галина Михайлівна**, д.е.н., професор, Харківський навчально-науковий інститут ДВНЗ "Університет банківської справи", Харків, Україна.

Відповідальний секретар: **МІРОШНИК Олексій Юрійович**, к.е.н., доцент Харківський навчально-науковий інститут ДВНЗ "Університет банківської справи", Харків, Україна.

Технічний редактор: **НЕЧЕПУРЕНКО Олексій Олександрович**, Харківський навчально-науковий інститут ДВНЗ "Університет банківської справи", Харків, Україна.

Редакційна колегія:

Барановський О.І., д.е.н., професор, ДВНЗ "Університет банківської справи", Київ, Україна.

Білан Ю.В. хабілітований доктор, ад'юнкт Університету Щещина, Польща.

Бритченко І.Г. доктор економіки, професор Вищої школи в Тарнобжеу, Польща

Велев Д.Г., к.т.н., професор, Університет національної та світової економіки, Софія, Болгарія.

Віровська Л.М., д.е.н., Балтійська Міжнародна Академія, Рига, Латвійська Республіка.

Глушенко О.В., к.е.н., доцент, Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна, Харків, Україна.

Гороховатський В.О., д.т.н., професор, Харківський національний університет радіоелектроніки, Харків, Україна.

Гонца Теллі Яомото, к.е.н., професор, Університету Малтепе, Туреччина.

Дубницький В.Ю., к.т.н., ст. наук, співр., академік Академії наук прикладної радіоелектроніки, Харків, Україна.

Давидюк Т.В., д.е.н., професор, Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут", Харків, Україна.

Кавун С.В., д.е.н., професор, Харківський технологічний університет "ШАГ", Харків, Україна.

Калашников В.В., к.е.н., доцент, Університет Autonoma de Nuevo Leon, Монтеррей, Мексика.

Кізім М.О., д.е.н., професор, член кореспондент НАН України, Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку Національної академії наук України, Харків, Україна.

Козьменко С.М., д.е.н., професор, Університет митної справи та фінансів, Дніпро, Україна.

Кузнецова А. Я. д.е.н., професор, ДВНЗ "Університет банківської справи", Київ, Україна.

Кузнецова С. А. д.е.н., професор, Національний університет «Києво-Могилянська академія», Київ, Україна.

Мардані Аббас, к.е.н., доцент, Технологічний університет Малайзії, Малайзія.

Масерінскіене Ірене, д.е.н., професор, зав. кафедрою банківської справи та інвестицій, факультет економіки та управління фінансами, Університет Міколаса Ромеріса, Вільнюс, Литва.

Міщенко В.І., д.е.н., професор, ДВНЗ "Університет банківської справи", Київ, Україна.

Науменкова С. В., д.е.н., професор, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка (м. Київ), Київ, Україна.

Носова О.В., д.е.н., професор, Харківський навчально-науковий інститут ДВНЗ "Університет банківської справи", Харків, Україна.

Хакан Саглам Мехмет, д.е.н., професор, Стамбульський Університет, Туреччина

Янкал Радослав, доктор з менеджменту, к.е.н., викладач університету, факультет менеджменту і інформатики, університет Жиліна, Жиліна, Словаччина.

Підписано до друку 30.03.2020. Формат 60x84/8.

Ум.-друк. арк. 67,8. Обл.-вид. арк. 44,7. Тираж 300 прим.

Усі права захищені. Передрук і переклади дозволяються лише зі згоди автора та редакції.

Редакція не завжди поділяє думку автора й не відповідає за фактичні помилки, яких він припустився.

Адреса редакції: 61174, Україна, м. Харків, просп.Перемоги, 55.

Сайт збірника: www.fkd.org.ua

Свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації КВ №21816-11716 ПР від 31.12.2015

РОЗДІЛ 5

**Соціально-гуманітарний контекст
трансформаційних
фінансово-економічних процесів**

Akimova L. M.

*Doctor of Science in Public Administration, Ph. D. in Economics, Associate Professor,
National University of Water and Environmental Engineering, Rivne, Ukraine;
e-mail: l.m.akimova@nuwm.edu.ua; ORCID ID: 0000-0002-2747-2775*

Osadcha O. O.

*Doctor of Economics, Professor,
National University of Water and Environmental Engineering, Rivne, Ukraine;
e-mail: o.o.osadcha@nuwm.edu.ua; ORCID ID: 0000-0003-1314-3281*

Bashtannyk V. V.

*Doctor of Science in Public Administration, Professor,
Dnipropetrovsk Regional Institute of Public Administration
of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine, Ukraine;
e-mail: vbashtannyk@gmail.com; ORCID ID: 0000-0001-5969-3620*

Kondratska N. M.

*Ph. D. in Economics, Associate Professor,
National University of Water and Environmental Engineering, Rivne, Ukraine;
e-mail: kondratskayanm@gmail.com; ORCID ID: 0000-0001-9103-6241*

Fedyna K. M.

*Ph. D. in Economics, Associate Professor,
National University of Water and Environmental Engineering, Rivne, Ukraine;
e-mail: k.m.fedyna@nuwm.edu.ua; ORCID ID: 0000-0001-5571-384X*

FORMATION OF THE SYSTEM OF FINANCIAL-INFORMATION SUPPORT OF ENVIRONMENTALLY-ORIENTED MANAGEMENT OF THE ENTERPRISE

Abstract. The relevance of the study is due to the need for changes in the methodology and organization of financial and information support for the activities of business entities taking into account modern socio-economic transformations.

It has been established that awareness of limited resources and the introduction of programs for their conservation, ensuring the harmonious development of mankind has an impact on the conduct of economic activity. In addition, the need for systematic research aimed at creating modern information support for an environmentally-oriented enterprise management system is maximally connected with the need for close cooperation with international financial organizations, among which are comparability and objectivity of indicators. This confirms the importance of reflecting the above trends in the accounting methodology — a system that generates information about the results of an enterprise.

The article substantiates that the formation of a modern system of financial and information support for business activities aimed at the conservation and rational use of natural resource potential at the micro level will minimize financial risks associated with environmental changes, and at the macro level it will help to achieve the goals of environmentally sustainable development and implementation of state programs environmental safety of Ukraine. The main global forms of non-financial reporting are analyzed, as well as the domestic Management Report for the publication of information on environmental aspects of economic activity. Given the recommendations of the International Federation of Accountants on the dissemination of the use of integrated reporting, considerable attention is focused on the study of the reflection in it of the environmental components of the enterprise. It was found that based on integrated reporting, not only climate change strategies are formed, but also information on how climate change affects the enterprise's business strategy and its ability to create value. Thus, integrated reporting formalizes the process of building strategies. Building an enterprise management system based on long-term strategies will not only reduce climate risks, but also create better models for building business structures, increase the stability of capital markets and global financial stability.

It is proved that the development of modernization tools for the domestic financial accounting system, the introduction of environmentally oriented accounting systems will, in addition to increasing the quality of accounting and analytical information, achieve global sustainable development goals and ensure environmental safety, stimulate the subjects of the domestic economy to protect, reproduce and rational use of natural resources.

Keywords: financial information system, sustainable development, environmental safety, environmentally oriented management, non-financial reporting.

JEL Classification Q57

Formulas: 0; fig.: 1; tabl.: 0; bibl.: 27.

Акімова Л. М.

*доктор наук з державного управління, кандидат економічних наук, доцент,
Національний університет водного господарства та природокористування, Рівне, Україна;
e-mail: l_akimova@ukr.net; ORCID ID: 0000-0002-2747-2775*

Осадча О. О.

*доктор економічних наук, професор,
Національний університет водного господарства та природокористування, Рівне, Україна;
e-mail: o.o.osadcha@nuwm.edu.ua; ORCID ID:0000-0003-1314-3281*

Баштанник В. В.

*доктор наук з державного управління, професор,
Дніпропетровський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління при Президенті України, Україна;
e-mail: vbashtannyk@gmail.com; ORCID ID: 0000-0001-5969-3620*

Кондрацька Н. М.

*кандидат економічних наук, доцент,
Національний університет водного господарства та природокористування, Рівне, Україна;
e-mail:kondratskayanm@gmail.com; ORCID ID: 0000-0001-9103-6241*

Федина К. М.

*кандидат економічних наук, доцент,
Національний університет водного господарства та природокористування, Рівне, Україна;
e-mail: k.m.fedyna@nuwm.edu.ua; ORCID ID: 0000-0001-5571-384X*

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ФІНАНСОВО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНО ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Анотація. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю змін у методиці та організації фінансово-інформаційного забезпечення діяльності суб'єктів господарювання, зважаючи на сучасні соціально-економічні трансформації. Установлено, що усвідомлення обмеженості ресурсів і впровадження програм щодо їх збереження, забезпечення гармонійного розвитку людства чинять вплив на ведення господарської діяльності. Окрім цього, потреба в системних дослідженнях, спрямованих на створення сучасного інформаційного забезпечення екологічно орієнтованої системи управління підприємством, максимально пов'язана з необхідністю тісної співпраці з міжнародними фінансовими організаціями, серед вимог яких — порівнюваність та об'єктивність показників.

Обґрунтовано, що формування сучасної системи інформаційного забезпечення господарської діяльності, спрямованої на збереження та раціональне використання природничо-ресурсного потенціалу, на мікрорівні дозволить мінімізувати фінансові ризики, пов'язані з екологічними змінами, а на макрорівні — сприятиме досягненню цілей екологічно сталого розвитку, реалізації державних програм екологічної безпеки України. Проаналізовано основні світові форми нефінансової звітності, а також вітчизняний Звіт про управління на предмет оприлюднення інформації про екологічні аспекти господарської діяльності. Зважаючи на рекомендації Міжнародної федерації бухгалтерів щодо поширення використання інтегрованої звітності, значну увагу зосереджено на дослідженні відображення в ній екологічної компоненти діяльності суб'єкта господарювання. Установлено, що на

підставі інтегрованої звітності формуються не лише стратегії боротьби зі змінами клімату, а й інформація про те, як зміна клімату впливає на стратегію діяльності підприємства і його здатність створювати вартість.

Доведено, що розроблення інструментів модернізації вітчизняної системи фінансово-бухгалтерського обліку, впровадження екологічно орієнтованих облікових систем уможливить, крім зростання якості обліково-аналітичної інформації, досягнення глобальних цілей сталого розвитку та забезпечення екологічної безпеки, стимулювання суб'єктів вітчизняної економіки до охорони, відтворення і раціонального використання природних ресурсів.

Ключові слова: система фінансово-інформаційного забезпечення, сталий розвиток, екологічна безпека, екологічно орієнтоване управління, нефінансова звітність.

Формул: 0; рис.: 1; табл.: 0; бібл.: 27.

Акимова Л. Н.

*доктор наук по государственному управлению, кандидат экономических наук, доцент,
Национальный университет водного хозяйства и природопользования, Ровно, Украина;
e-mail: l.m.akimova@nuwm.edu.ua; ORCID ID: 0000-0002-2747-2775*

Осадчая О. А.

*доктор экономических наук, профессор,
Национальный университет водного хозяйства и природопользования, Ровно, Украина;
e-mail: o.o.osadcha@nuwm.edu.ua; ORCID ID: 0000-0003-1314-3281*

Баштанник В. В.

*доктор наук по государственному управлению, профессор,
Днепропетровский региональный институт государственного управления
Национальной академии государственного управления при Президенте Украины;
e-mail: vbashtannyk@gmail.com; ORCID ID: 0000-0001-5969-3620*

Кондрацкая Н. М.

*кандидат экономических наук, доцент,
Национальный университет водного хозяйства и природопользования, Ровно, Украина;
e-mail: kondratskayanm@gmail.com; ORCID ID: 0000-0001-9103-6241*

Федина К. М.

*кандидат экономических наук, доцент,
Национальный университет водного хозяйства и природопользования, Ровно, Украина;
e-mail: k.m.fedyna@nuwm.edu.ua; ORCID ID: 0000-0001-5571-384X*

ФОРМИРОВАНИЕ СИСТЕМЫ ФИНАНСОВО-ИНФОРМАЦИОННОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЭКОЛОГИЧЕСКИ ОРИЕНТИРОВАННОГО УПРАВЛЕНИЯ ПРЕДПРИЯТИЕМ

Аннотация. Актуальность исследования обусловлена необходимостью изменений в методике и организации финансово-информационного обеспечения деятельности субъектов хозяйствования, учитывая современные социально-экономические трансформации. Установлено, что осознание ограниченности ресурсов и внедрение программ по их сохранению, обеспечение гармоничного развития человечества оказывают влияние на ведение хозяйственной деятельности. Обосновано, что формирование современной системы информационного обеспечения хозяйственной деятельности, направленной на сохранение и рациональное использование природно-ресурсного потенциала, на микроуровне позволит минимизировать финансовые риски, связанные с экологическими изменениями, а на макроуровне — способствовать достижению целей экологически устойчивого развития, реализации государственных программ экологической безопасности Украины.

Доказано, что разработка инструментов модернизации отечественной системы финансово-бухгалтерского учета, внедрения экологически ориентированных учетных систем позволит, помимо роста качества учетно-аналитической информации, достижение глобальных целей устойчивого развития и обеспечения экологической безопасности,

стимулировать субъектов отечественной экономики к охране, воспроизводству и рациональному использованию природных ресурсов.

Ключевые слова: система финансово-информационного обеспечения, устойчивое развитие, экологическая безопасность, экологически ориентированное управление, нефинансовая отчетность.

Формул: 0; рис.: 1; табл.: 0; библи.: 27.

Introduction. The greatest concern of the world community is the inevitable change in climatic conditions, their negative threatening impact on the continued existence of mankind. The importance of this issue is confirmed by the adoption of the Paris Agreement within the framework of the UN Framework Convention on Climate Change at the end of 2015, aimed at reducing the rate of global warming, which stipulates that all states undertake obligations to reduce harmful emissions into the atmosphere, regardless of their degree of economic development. Worldwide trends in socio-economic development, orientation towards solving a complex of issues of harmonious and balanced development of the whole earthly civilization has a direct and indirect effect on the financial and information support of the economic activity of enterprises.

Moreover, the International Federation of Accountants has identified the following tasks in combating climate change and its consequences, which are relevant to the profession of an accountant and should be reflected in the methodology and organization of accounting:

- 1) increase resistance and ability to adapt to dangerous climatic events and natural disasters in all countries;
- 2) integrate climate change responses into national policies, strategies and plans;
- 3) contribute to the growth of education and ensure the ability of individuals and institutions to alleviate the severity and weaken the effects of climate change, adaptation and early warning of such changes [1, p. 23].

Analysis of research and problem statement. The work of many domestic and foreign scientists and practitioners is devoted to the study of methodological and practical issues on improving the financial and information support of enterprises to ensure environmentally sustainable development.

In particular, theoretical and practical approaches to the decomposition of integrated corporate reporting in terms of solving the problem of maintaining environmentally sustainable development were studied in the works of N. Lokhanova, V. Maksimova, [1] S. Levytska, L. Akimova [2]. A theoretical generalization of the role of business social responsibility to society and the main aspects of the practical organization of accounting and analysis as components of information support for the enterprise are given in the work of M. Pushkar and L. Golinach [3]. Scientists claim that social responsibility for sustainable development, which leads to a harmonious relationship between the business and the natural environment, is in the plane of the professional management of the enterprise. In turn, it is impossible to manage the process of social responsibility without an effective accounting and analytical (information) system. In order to objectively reflect information on the results of activities of business entities in the context of achieving sustainable development goals, attention is being paid to ensuring the quality of financial statements. In the works of T. Plakhtiy, O. Osadcha, the prospects of applying a qualitative approach to the development of the theory and methodology of accounting are formulated [4; 5].

When creating a system of financial and information support for economic activities aimed at achieving the goals of environmentally sustainable development, it is important to take into account the achievements of foreign researchers to comprehensively disclose the impact of globalization on accounting and analytical tools in developing countries (T. Hopper, Ph. Lassou, T. Soobaroyen), the role of accounting and scientists researching in this field to achieve the sustainable development goals declared by the UN (J. Bebbington, J. Unerman) [6; 7]. Focusing attention in the study on the need to create an information support system aimed at rational nature management (which is of particular importance for Ukrainian society), the methodology for constructing an ecologically oriented accounting and analytical system, i.e. *environmental management accounting*

(Ferdous M. Imtiaz, C. Adams, G. Boyce, D. Gibassier, S. Alcouffe) [8; 9], will be the basis of our own approach.

The results of the research. In Western Europe, economic losses from inefficient management of environmental aspects, according to various estimates, reach 3—5 % of GDP. Therefore, a systematic approach in environmentally oriented management, i.e. internally motivated initiative activities of business entities aimed at achieving their environmental goals and objectives can be considered a promising way to solve the environmental problems of industrial enterprises [10].

International Standard ISO 14001: 2015 «Environmental Management Systems. Requirements and Application Guidelines» determine the importance of the formation and proper storage of documented information about the environmental management system, which is largely generated by the accounting system.

A significant amount of foreign scientific research and practical work is devoted to the creation of an environmentally oriented accounting and analytical system, i.e. a system for identifying, collecting, summarizing and analyzing two types of information to provide internal management decisions: in physical terms for the consumption of electricity, water and gas, other natural resources and raw materials for the production of products, as well as in monetary units for expenses and revenues related to the environment.

In 2018, the Law of Ukraine «On the National Security of Ukraine» was adopted, which determines that the fundamental national interests of Ukraine are the sustainable development of the national economy, civil society and the state to ensure the growth of the level and quality of life of the population, and state policy in the field of national security is aimed at ensuring, including economic, information and environmental security of Ukraine. This, in turn, confirms the causal link between achieving the goals of environmentally sustainable development and ensuring national security.

Therefore, the formation of a modern system of financial and information support for economic activities aimed at preserving and rational use of natural resource potential at the micro level will minimize financial risks associated with environmental changes at the macro level; it will help achieve the goals of environmentally sustainable development, implementation of state environmental safety programs of Ukraine.

Under certain conditions, professional accounting is directly associated with the environmental component. For example, audit companies confirm the validity and effectiveness of the costs incurred in the implementation of environmental projects, government environmental programs. On the other hand, the accountant can provide valuable professional advice, take into account the opportunities and risks of the enterprise, ensure the sustainability of economic activity in the face of changing climatic conditions and the implementation of environmental measures. The skills of a modern accountant include the ability to objectively and fully cover the results of activities, ensuring the accumulation of resources for the implementation of measures to protect the environment, the introduction of environmental innovations. Moreover, both in scientific circles and in the business environment, there is no doubt about the relevance of developing new reporting forms, for example, the Profit and Loss Statement of environmental activities, integrated reporting, non-financial reporting of sustainable development, which would provide stakeholders with information about the company's contribution to combating negative environmental changes.

Now extremely widespread worldwide is non-financial reporting, which provides for the disclosure of information on the economic, managerial, social and environmental aspects of economic activity. Although such reporting forms are not standardized, enterprises in the process of its formation use recommendations developed by well-known international organizations: United Nations Global Compact, Global Reporting Initiative, Climate Disclosure Standards Board, Global Initiative for Sustainability Ratings, International Integrated Reporting Council.

Ukraine, as part of the European integration course, also monitors global trends regarding the publication of information on the activities of business entities, as evidenced by the adoption of amendments to the Law of Ukraine «On Accounting and Financial Reporting». Thus, already at the

end of 2018, large and medium-sized enterprises have an obligation to submit a Management Report, in addition to the usual forms of financial reporting. According to the Guidelines for the preparation of the Management Report, it covers the following environmental aspects of the enterprise: information on the impact of the enterprise on the environment, depending on the industry in which the enterprise operates, and on measures to protect the environment and mitigate the impact of the enterprise on the environment. In this direction, the indicators described characterize rational use of water; waste management; greenhouse gas emissions; energy consumption etc. [11].

It should be noted that the above list of directions for disclosing information on the environmental aspects of the enterprise in the Management Report is not exhaustive; therefore, the company may also disclose other information, if it considers it appropriate.

We are convinced that when building domestic forms of non-financial reporting, disclosing indicators on the environmental components of activity, we should focus on the best world standards, one of which is integrated reporting, which is developed by the International Integrated Reporting Council.

Despite the existence of many approaches to the forming of reports containing non-financial indicators, even the International Federation of Accountants recommended the use of integrated reporting in January 2017. In their document «Enhancing Organizational Reporting: Key Aspects of Integrated Reporting» («Enhancing Organizational Reporting: Integrated Reporting Key»), they emphasized that integrated reporting is a way of achieving a more coherent corporate reporting system through a transparent algorithm for preparing individual reports. Integrated reporting, according to experts of the International Federation of Accountants, allows displaying the full picture of the organization and creating long-term business value. The International Federation of Accountants supports all the initiatives of the Council for International Integrated Reporting and the proposed conceptual framework for integrated reporting. Experts are convinced that integrated reporting can serve as an «umbrella» for large enterprises, protecting against possible risks and combining financial and non-financial information. Its use provides transparency of the activities of any business entity [12].

The integrated report provides a wide range of stakeholders who are its users with an idea of the relationship of financial and non-financial results of the enterprise for the reporting period through the prism of the existing business model and its strategy, as well as provides information on development plans and goals for the future.

At its core, integrated reporting is a management tool that allows you to collect, monitor and provide stakeholders with information on how effective the enterprise is, including the social, economic and environmental aspects. Evaluation of these parameters in value terms gives a more complete picture of the activities of the market entity.

The developers of integrated reporting claim the formation of inevitable processes that will replace the profession of an accountant in the near future, namely, a turn to system design in the market, which they called «moving from Luca Pacioli to King» [13]. Of course, the accounting profession is based on judgments and opinions, but they cannot be more accurate than the information and context on which they rely. Therefore, it is important to attract a wider range of information and analyze it more deeply and comprehensively, which cannot be realized only on the basis of financial data.

Financial capital, which primarily focuses on past facts and the short-term perspective, has been reduced to absolute for a long time, so the previous approaches to managing and developing a system of managerial decisions were imperfect, because they were based on limited information about financial performance. The fundamentals of the accounting profession have also been developed as part of the narrow competencies of financial transactions. In addition, a financially-oriented reporting system is not able to fully display information on the results of activities of a business entity.

World practice indicates that investors need information at two main levels. The first level is strategic, where integrated reporting is the source of information for decision-making. In the context

of environmentally-friendly management, based on integrated reporting, not only a strategy for combating climate change is formed, but also information on how climate change affects the business strategy and its ability to create value. Thus, integrated reporting formalizes the process of building strategies. Building an enterprise management system based on long-term strategies will not only reduce climate risks, but also create better models for building business structures, increase the stability of capital markets and global financial stability.

The second level of information needed by investors includes detailed data, which are formed in the relationship between the structure of the enterprise and reporting standards [15; 16; 25—27]. It can be argued that the financial statements in its classic form are isolated from management decisions regarding risks and the business model. The requirements of the modern socio-economic environment pose a different task for the business, namely the preparation of new reports, which will be considered as a system, and not as separate components, as a catalyst for the successful consideration of external risk factors. Such reporting should become an integral element of the capital market and the latest global economic system [17—21].

In order to ensure high-quality disclosure of information on financial risks associated with the climate, business entities, in 2016, the International Climate Integrated Reporting Task Force established the Climate Financial Information Disclosure Panel when providing information to investors, creditors, policyholders, and other interested parties [22—24].

The climate finance disclosure task force is chaired by an American businessman and politician, Michael Bloomberg, who describes the benefits of integrated reporting as follows: «Increasing transparency makes markets more efficient and economies more stable and sustainable» [14].

In June 2017, this group developed Recommendations of the Task Force on Climate-related Financial Disclosures, which are structured into four main elements of the activity of any enterprise: management, strategy, risk management, indicators and goals (*Fig.*).

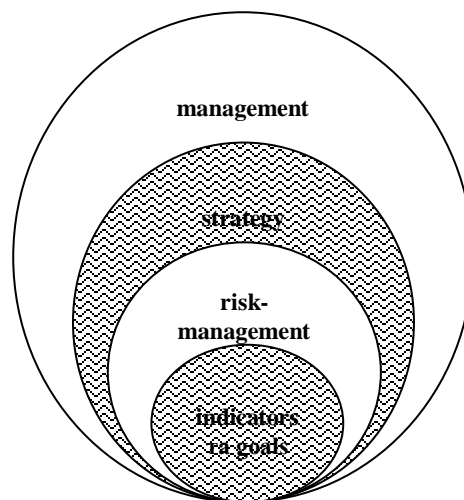

Fig. Key areas of climate-related financial disclosure

Source: formed on the basis of [14].

These key elements are interpreted as follows: management is the governing of a business entity related to risk prevention and identifying climate-related opportunities; the strategy should take into account the current and potential impact of climate threats and opportunities on the economic activities of the enterprise, its development strategy, financial planning; risk management embraces the processes that are used by an enterprise to identify, assess and manage climate-related risks; indicators are used to assess climate risks, and goals are set to minimize their negative impact.

Conclusions. In order to make informed financial decisions, investors, lenders, and management must understand how climate risks and opportunities can affect the future financial situation of an enterprise and be reflected in its financial statements. It should be borne in mind that although climate change affects almost all sectors of the economy, the magnitude of this impact and

its nature will be differentiated depending on the industry, geographical location and ownership of the enterprise. Therefore, an important applied problem in the field of economics and environmental management is the formation of a modern system of financial and information support for the economic decision-making process of enterprises regarding the use of natural capital to achieve sustainable development goals and ensure environmental safety of Ukraine.

The need for systematic research aimed at creating modern financial and information support for an environmentally-oriented enterprise management system, ensuring transparency of information, which is reflected in the enterprise reporting, is maximally connected with the need for close cooperation with international financial organizations, among which are comparability and objectivity of indicators (as financial, and non-financial). The development of modernization tools for the domestic accounting system, the introduction of environmentally oriented accounting systems will allow, in addition to increasing the quality of accounting and analytical information, achieving global sustainable development goals and ensuring environmental safety, stimulating micro and macro levels of the domestic economy to protect, reproducing and rational use of natural resources.

Література

1. Облік і контроль в управлінні економічною стійкістю підприємств в умовах глобалізації : монографія / В. Ф. Максимова, Н. О. Лоханова, О. В. Артюх та ін. ; за ред. В. Ф. Максимової. — Одеса : ОНЕУ, 2014. — 397 с.
2. Akimova L. M. The role of accounting in providing sustainable development and national safety of Ukraine / L. M. Akimova, S. O. Levyt'ska, K. V. Pavlov // *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. — 2019. — Vol. 3. — № 30. — P. 54—61. <https://doi.org/10.18371/fcaptr.v3i30.179501>.
3. Соціальна відповідальність бізнесу: теорія і практика : монографія / М. С. Пушкар, Л. І. Голінач. — Тернопіль : Карт-бланш, 2018. — 214 с.
4. Плахтій Т. Ф. Розвиток теорії і методології бухгалтерського обліку на основі якісного підходу : монографія / Т. Ф. Плахтій. — Житомир : ТОВ «БукДрук», 2017. — 312 с.
5. Akimova A. O. Implementation of accounting processes as an alternative method for organizing accounting / A. O. Akimova, Z. V. Hbur, I. I. Krylova, O. O. Osadcha // *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. — 2018. — Vol. 4. — № 27. — P. 193—200. <https://doi.org/10.18371/fcaptr.v4i27.154194>.
6. Hooper T. Globalization, accounting and developing countries / T. Hooper, Ph. Lassou, T. Soobaroyen // *Critical Perspectives of Accounting*. — 2017. — Vol. 43. — P. 125—148. <https://doi.org/10.1016/j.cpa.2016.06.003>.
7. Bebbington J. Achieving the United Nations Sustainable Development Goals: An enabling role for accounting research / J. Bebbington, J. Unerman // *Accounting, Auditing & Accountability Journal*. — 2018. — Vol. 31. — Is. 1. — P. 2—24. <https://doi.org/10.1108/AAAJ-05-2017-2929>.
8. Ferdous M. I. Institutional drivers of environmental management accounting adoption in public sector water organisations / M. I. Ferdous, C. Adams, G. Boyce // *Accounting, Auditing & Accountability Journal*. — 2019. — Vol. 32. — № 4. — P. 984—1012. <https://doi.org/10.1108/AAAJ-09-2017-3145>.
9. Gibassier D. Environmental Management Accounting: The Missing Link to Sustainability? / D. Gibassier, S. Alcouffe // *Social and Environmental Accountability Journal*. — 2018. — № 38 (1). — P. 1—18. doi :10.1080/0969160x.2018.1437057.
10. Берзіна С. В. Системи екологічного управління: сучасні тенденції та міжнародні стандарти / С. В. Берзіна, І. І. Яреськовська та ін. — Київ : Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. — 134 с.
11. Про затвердження Методичних рекомендацій зі складання звіту про управління : наказ від 07.12.2018 № 982 [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. — Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0982201-18>.
12. The International Federation of Accountants (IFAC). Enhancing Organizational Reporting: Integrated Reporting Key [Electronic resource]. — 2017. — January. — Available at : <https://www.ifac.org/publications-resources/enhancing-organizational-reporting-integrated-reporting-key>.
13. Druckman P. CEO, IIRC. Paul Druckman address to Task Force on Climate-related Financial Disclosures [Electronic resource] // *Integrated Reporting*. — London, 2016. — February 9. — Available at : <http://integratedreporting.org/news/paul-druckman-addresses-task-force-on-climate-related-financial-disclosure>.
14. Task Force on Climate-related Financial Disclosures. Recommendations of the Task Force on Climate-related Financial Disclosures [Electronic resource] // *Final Report*. — 2017. — June 15. — Available at : <https://www.fsb-tcfd.org/wp-content/uploads/2017/06/FINAL-2017-TCFD-Report-11052018.pdf>.
15. Mishchuk H. Income inequality and its consequences within the framework of social justice / H. Mishchuk, N. Samoliuk, Y. Bilan, D. Streimikiene // *Problemy Ekorozwoju*. — 2018. — Vol. 13 (2). — P. 131—138.
16. Mishchuk H. Prospects of Assessing the Impact of External Student Migration on Restoring the Country's Intellectual Potential (Case Study of Ukraine) / H. Mishchuk, I. Roshchuk, J. Sułkowska, S. Vojtovič // *Economics & Sociology*. — 2019. — № 12 (3). — P. 209—219.
17. Liubkina O. Financial Instruments of Stimulating Innovative Activities of Enterprises and Their Improvements / O. Liubkina, T. Murovana, A. Magomedova, E. Siskos, L. Akimova // *Marketing and Management of Innovations*. — 2019. — № 4. — P. 336—352. <http://doi.org/10.21272/mmi.2019.4-26>.
18. Akimova L. M. State regulation of foreign economic activity / L. M. Akimova, O. O. Akimov, O. O. Liakhovich // *Науковий вісник Полісся*. — 2017. — № 4 (12). — P. 98—103.

19. Yakymchuk A. Yu. Applied project approach in the national economy: practical aspects / A. Yu. Yakymchuk, L. M. Akimova, T. O. Simchuk // Науковий вісник Полісся. — 2017. — № 4 (12). — P. 170—177.
20. Yakymchuk A. Yu. Regional innovation economy: aspects of economic development / A. Yu. Yakymchuk, A. M. Valyukh, L. M. Akimova // Науковий вісник Полісся. — 2017. — № 3 (11). — Part 1. — P. 170—177.
21. Harafonova O. I. The substantiation of the strategy of social responsibility of the enterprise with the aim of providing efficiency of its activities / O. I. Harafonova, G. V. Zhosan, L. M. Akimova // Scientific Journal Marketing and Management of Innovations. — 2017. — № 3. — P. 267—279.
22. Lyulyov O. V. Lotka-Volterra model as an instrument of the investment and innovative processes stability analysis / O. V. Lyulyov, T. V. Pimonenko // Marketing and Management of Innovations. — 2017. — № 1. — P. 159—169.
23. Lyulyov O. Ecological and economic evaluation of transport system functioning according to the territory sustainable development / O. Lyulyov, Y. Chortok, T. Pimonenko, O. Borovik, // International Journal of Ecology and Development. — 2015. — № 30 (3). — P. 1—10.
24. Vasylieva T. Macroeconomic Stability and Its Impact on the Economic Growth of the Country / T. Vasylieva, S. Lyeonov, O. Lyulyov, K. Kyrychenko // Montenegrin Journal of Economics. — 2018. — № 14 (1). — P. 159—170.
25. Bilan Y. EU vector of Ukraine development: Linking between macroeconomic stability and social progress / Y. Bilan, T. Vasylyeva, O. Lyulyov, T. Pimonenko // International Journal of Business and Society. — 2019. — № 20 (2). — P. 433—450.
26. Bilan Y. Brand management and macroeconomic stability of the country / Y. Bilan, S. Lyeonov, O. Lyulyov, T. Pimonenko // Polish Journal of Management Studies. — 2019. — № 19 (2). — P. 61—74. doi:10.17512/pjms.2019.19.2.05.
27. Bilan Y. Linking between renewable energy, CO2 emissions, and economic growth: Challenges for candidates and potential candidates for the EU membership / Y. Bilan, D. Streimikiene, T. Vasylieva, O. Lyulyov, T. Pimonenko, A. Pavlyk // Sustainability (Switzerland). — 2019. — № 11 (6). doi:10.3390/su11061528.

Стаття рекомендована до друку 24.02.2020

© Акімова Л. М., Осадча О. О. Баитанник В. В.,
Кондрацька Н. М., Федина К. М.

References

1. Maksimova, V. F., Lokhanova, N. O., & Artiukh, O. V. (et al.). (2014). *Oblik i kontrol v upravlinni ekonomichnoiu stiikestiu pidpriemstv v umovakh hlobalizatsii [Accounting and control in managing economic stability of enterprises in the conditions of globalization]*. Odesa: ONEU [in Ukrainian].
2. Akimova, L. M., Levyska, S. O., & Pavlov, K. V. (et al.). (2019). The role of accounting in providing sustainable development and national safety of Ukraine. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*, 3, 30, 54—61. <https://doi.org/10.18371/fcaptr.v3i30.179501>.
3. Pushkar, M. S., & Holinach, L. I. (2018). *Sotsialna vidpovidalnist biznesu: teoriia i praktyka [Corporate social responsibility: theory and practice]*. Ternopil: Kart-blansh [in Ukrainian].
4. Plakhtii, T. F. (2017). *Rozvytok teorii i metodolohii bukhhalterskoho obliku na osnovi yakisnoho pidkhodu [Development of accounting theory and methodology based on qualitative approach]*. Zhytomyr: TOV «BukDruk» [in Ukrainian].
5. Akimova, A. O., Hbur, Z. V., Krylova, I. I., & Osadcha, O. O. (2018). Implementation of accounting processes as an alternative method for organizing accounting. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*, 4, 27, 193—200. <https://doi.org/10.18371/fcaptr.v4i27.154194>.
6. Hooper, T., Lassou, Ph., & Soobaroyen, T. (2017). Globalization, accounting and developing countries. *Critical Perspectives of Accounting*, 43, 125—148. <https://doi.org/10.1016/j.cpa.2016.06.003>.
7. Bebbington, J., & Unerman, J. (2018). Achieving the United Nations Sustainable Development Goals: An enabling role for accounting research. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 31, 1, 2—24. <https://doi.org/10.1108/AAAJ-05-2017-2929>.
8. Imtiaz Ferdous, M., Adams, C., & Boyce, G. (2019). Institutional drivers of environmental management accounting adoption in public sector water organisations. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 32, 4, 984—1012. <https://doi.org/10.1108/AAAJ-09-2017-3145>.
9. Gibassier, D., & Alcouffe, S. (2018). Environmental Management Accounting: The Missing Link to Sustainability? *Social and Environmental Accountability Journal*, 38 (1), 1—18. doi:10.1080/0969160x.2018.1437057.
10. Berzina, S. V., & Yareskovska, I. I. (et al.). (2017). *Systemy ekolohichnoho upravlinnia: suchasni tendentsii ta mizhnarodni standarty [Environmental management systems: current trends and international standards]*. Kyiv: Instytut ekolohichnoho upravlinnia ta zbalansovanoho pryrodokorystuvannia [in Ukrainian].
11. Ministerstvo finansiv Ukrainy. (2018). *Pro zatverdzhennia Metodychnykh rekomendatsii zi skladannia zvituv upravlinnia: nakaz vid 07.12.2018 № 982 [On approval of methodological recommendations for drawing up the management report: Order № 07, 07.12.2018]*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0982201-18> [in Ukrainian].
12. The International Federation of Accountants (IFAC). (2017). Enhancing Organizational Reporting: Integrated Reporting Key. Retrieved from <https://www.ifac.org/publications-resources/enhancing-organizational-reporting-integrated-reporting-key>.
13. Druckman, P., CEO, IIRC. (2016). Paul Druckman address to Task Force on Climate-related Financial Disclosures. Retrieved from <http://integratedreporting.org/news/paul-druckman-addresses-task-force-on-climate-related-financial-disclosure>.
14. Task Force on Climate-related Financial Disclosures. (2017). Recommendations of the Task Force on Climate-related Financial Disclosures. *Final Report*. Retrieved from <https://www.fsb-tcfd.org/wp-content/uploads/2017/06/FINAL-2017-TCFD-Report-11052018.pdf>.
15. Mishchuk, H., Samoliuk, N., Bilan, Y., & Streimikiene, D. (2018). Income inequality and its consequences within the framework of social justice. *Problemy Ekorozwoju*, 13 (2), 131—138.
16. Mishchuk, H., Roshchuk, I., Sulowska, J., & Vojtovič, S. (2019). Prospects of Assessing the Impact of External Student Migration on Restoring the Country's Intellectual Potential (Case Study of Ukraine). *Economics & Sociology*, 12 (3), 209—219.
17. Liubkina, O., Murovana, T., Magomedova A., Siskos, E., & Akimova, L. (2019). Financial Instruments of Stimulating Innovative Activities of Enterprises and Their Improvements. *Marketing and Management of Innovations*, 4, 336—352. <http://doi.org/10.21272/mmi.2019.4-26>.

18. Akimova, L. M., Akimov, O. O., & Liakhovich, O. O. (2017). State regulation of foreign economic activity. *Naukovyi visnyk Polissia — Scientific bulletin of Polissia*, 4 (12), 1, 98—103 [in English].
19. Yakymchuk, A. Yu., Akimova, L. M., & Simchuk, T. O. (2017). Applied project approach in the national economy: practical aspects. *Naukovyi visnyk Polissia — Scientific bulletin of Polissia*, 4 (12), 2, 170—177 [in English].
20. Yakymchuk, A. Yu., Valyukh, A. M., & Akimova, L. M. (2017). Regional innovation economy: aspects of economic development. *Naukovyi visnyk Polissia — Scientific bulletin of Polissia*, 3 (11), 1, 170—178 [in English].
21. Harafonova, O. I., Zhosan, G. V., & Akimova, L. M. (2017). The substantiation of the strategy of social responsibility of the enterprise with the aim of providing efficiency of its activities. *Scientific journal Marketing and management of innovations*, 3, 267—279.
22. Lyulyov, O. V., & Pimonenko, T. V. (2017). Lotka-Volterra model as an instrument of the investment and innovative processes stability analysis. *Marketing and Management of Innovations*, 1, 159—169.
23. Lyulyov, O., Chortok, Y., Pimonenko, T., & Borovik, O. (2015). Ecological and economic evaluation of transport system functioning according to the territory sustainable development. *International Journal of Ecology and Development*, 30 (3), 1—10.
24. Vasylieva, T., Lyeonov, S., Lyulyov, O., & Kyrychenko, K. (2018). Macroeconomic Stability and Its Impact on the Economic Growth of the Country. *Montenegrin Journal of Economics*, 14 (1), 159—170.
25. Bilan, Y., Vasilyeva, T., Lyulyov, O., & Pimonenko, T. (2019). EU vector of ukraine development: Linking between macroeconomic stability and social progress. *International Journal of Business and Society*, 20 (2), 433—450.
26. Bilan, Y., Lyeonov, S., Lyulyov, O., & Pimonenko, T. (2019). Brand management and macroeconomic stability of the country. *Polish Journal of Management Studies*, 19 (2), 61—74. doi:10.17512/pjms.2019.19.2.05.
27. Bilan, Y., Streimikiene, D., Vasylieva, T., Lyulyov, O., Pimonenko, T., & Pavlyk, A. (2019). Linking between renewable energy, CO2 emissions, and economic growth: Challenges for candidates and potential candidates for the EU membership. *Sustainability (Switzerland)*, 11 (6). doi:10.3390/su11061528.

The article is recommended for printing 24.02.2020

© Akimova L. M., Osadcha O. O., Bashtannyk V. V.,
Kondratska N. M., Fedyna K. M.

Зміст

Розділ 1

Сучасне банківництво – проблеми та перспективи розвитку

Алькема В.Г., Копитко М.І., Грабар Н.М., Лісіцина Ю.О., Барилюк М.-М.Р. ВПЛИВ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ В УКРАЇНІ 2014-2015 РОКІВ НА РІВЕНЬ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ БАНКІВ	4
Гірченко Т.Д., Панченко О.В. ДОСЛІДЖЕННЯ ПРАКТИЧНИХ АСПЕКТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ БАНКУ	13
Карчева Г.Т., Чібісова В.Ю., Пантелєєва Н. М., Рогова Н.В. РЕГУЛЮВАННЯ ЛІКВІДНОСТІ БАНКІВ В КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВИХ ЦИКЛІВ	23
Кремень В. М., Семенов А. Ю., Кремень О. І. УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО НАГЛЯДУ НА ОСНОВІ ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ПРИНЦИПІВ	34
Кузнєцова Л.В., Кузнєцов А.М., Деркач Ю.Б. МОНІТОРИНГ ВАЛЮТНИХ РИЗИКІВ БАНКІВ НА ОСНОВІ ЗВЕДЕНОГО ЗБАЛАНСОВАНОГО ІНДЕКСУ	45
Любіч О. О. Бортніков Г. П., Дробязко А. О. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ РОЛІ ДЕРЖАВНИХ БАНКІВ В ЕКОНОМІЦІ КРАЇН СХІДНОЇ ЄВРОПИ ТА УКРАЇНИ.....	57
Чалий Ю.І., Кройтор В. А., Загородній С.А. СПРАВЕДЛИВІСТЬ ЯК ПРИНЦИП БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	65

Розділ 2

Актуальні питання розвитку фінансів, обліку і аудиту

Атаманчук Н. І., Хатнюк Н. С., Борейко Н. М., Бакай Ю. Ю. ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ АКЦИЗНИМ ПОДАТКОМ ПАЛЬНОГО В УКРАЇНІ.....	76
Гайдученко С. О., Лелеченко А.П., Добринь С. В, Кіпа М. О. МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДІВНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ.....	87
Гушко С.В., Темченко О.А., Криштопа І.І. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУЧАСНИХ ПРОМИСЛОВИХ КОМПАНІЙ З УРАХУВАННЯМ ЙМОВІРНОСТІ ПРИПИНЕННЯ ЇХ ДІЯЛЬНОСТІ	100
Жураковська І. В., Сидоренко Р. В., Шматковська Т. О., Бродська І. І. ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ЗАЙНЯТІСТЬ В МАЛОМУ І СЕРЕДНЬОМУ БІЗНЕСІ В УКРАЇНІ.....	109
Ігнатєєва І.А., Сербенівська А.Ю., Гавриленко Т.В. ВПЛИВ ЛІДЕРСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ НА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ	120
Кондратенко Н.О., Дорошенко Г.О., Тернова І.А., Бабич С.М., Дорошенко О. Г. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА	129

Кравченко О.В., Пастернак Я.П. ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕРВИННОГО ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ВІДОБРАЖЕННЯ В ОБЛІКОВІЙ ПОЛІТИЦІ ПІДПРИЄМСТВА	138
Мельничук Ю. М., Школенко О. Б., Вінницька О.А., Корнієнко Т.О. ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ КОМПАНІЙ ЗІ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ В УМОВАХ НЕЗАЛЕЖНОГО РЕГІОНУ: ПРІОРИТЕТИ ДЛЯ СТРАХОВОГО БІЗНЕСУ ТА КЛІЄНТІВ.....	147
Піддубна Л. І., Піддубний І.О., Проскурніна Н.В., Горобинська М.В. ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ ЛАНЦЮГА ВАРТОСТІ АУТСОРСИНГОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ІТ-ГАЛУЗІ	158
Репіна І.М., Кужель М.Ю., Галицький О.М., Лісовенко Д.В., Федченко О.В. АНАЛІЗ РАЦІОНАЛЬНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РІШЕНЬ ВЕНЧУРНИХ КОМПАНІЙ ЗА КРИТЕРІЄМ ВАРТОСТІ.....	168
Салькова І. Ю., Поліщук Н. В., Брояка А. А., Кучер А. В. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИТРАТ І ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У РОСЛИННИЦТВІ.....	176
Стеценко І., Алексєєв А. ОЦІНКА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ ТОРГОВИХ ВІДНОСИН ЛАТВІЇ ТА КРАЇН ПІВДЕННО-СХІДНОЇ АЗІЇ	187
Теловата М.Т., Безверхий К.В. РОЗВИТОК ФУНКЦІЙ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	198
Теплюк М. А., Лезіна А.В., Зав'ялова М.В., Лисенко Н.С., Яворська А.Ф. ЦІННІСНІ АСПЕКТИ В ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	206
Харчук Т.В., Кредісов В.А., Мельник В.В., Пурденко О.А. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДІВ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ	213

Розділ 3

Моделі та технології обробки фінансової інформації

Азаренкова Г.М., Головка О. Г., Орехова К. В., Саленко О. В., Майборода А. В. ОЦІНЮВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ.....	224
Величко Л.Ю., Городецька І. А., Москаленко О.В., Шумна Л. П. НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНИХ ІННОВАЦІЙНИХ КЛАСТЕРІВ У ФІНАНСОВОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ.....	231
Ільїн В. Ю., Назаренко Т. П., Супрунова І. В., Томашук І. В., Шевченко А. А. МЕТОДИКА ОЦІНКИ ОБСЯГУ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ	244
Ільїч Л.М., Глушак О.М., Семеняка С.О. МОДЕЛЮВАННЯ СТРУКТУРНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ У ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ.....	251
Птахіна О. М., Сич Т.В., Іванов Є.В., Євсюков О.П., Козирєва О.В. МОДЕЛЮВАННЯ ОПТИМАЛЬНОЇ ДИВІДЕНДНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНСЬКИХ КОМПАНІЙ	260
Самородов Б. В., Сосновська О.О., Житар М.О., Ананьєва Ю.В. МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО КВАНТИФІКАЦІЇ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	269
Шевчук В. О., Бліхар М. М., Комарницька І. І., Татарин Н. М. ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА І ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ.....	278

Розділ 4

Економіко-теоретичні аспекти розвитку фінансово-кредитної системи

Барановський О. І. РЕГУЛЮВАННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ І СТРУКТУРНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У ФІНАНСОВОМУ СЕКТОРІ	292
Боронос В. Г., Шкарупа О. В., Демчишак Н. Б., Сіневичене Л., Кубах Т. Г. СТРАТЕГІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: УКРАЇНА ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ІНТЕГРАЦІЙНИЙ ПРОЦЕС	307
Бутко М.П., Іванова Н.В., Попело О.В., Самійленко Г.М., КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПРОМИСЛОВОГО КЛАСТЕРУ РЕГІОНУ НА ОСНОВІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ ТА ПРОВІДНИХ СВІТОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ	319
Гудзь О. Є., Стецюк П. А. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВ.....	330
Користін О.Є., Мігус І. П., Свиридчук Н.П., Ліховіцький Я. О., Мітіна О.М., ВІДМИВАННЯ КОШТІВ: МАКРОЕКОНОМІЧНІ МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ТА СУЧАСНИЙ ТРЕНД В УКРАЇНІ.....	341
Музика-Стефанчук О.А., Отрадна О.О., Губерська Н.Л., Борсук Н.Я., Савенкова В.Г. ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ВЛАДИ В УКРАЇНІ ТА ЄВРОПІ: ПРОБЛЕМИ БЕЗПЕКИ ТА ФІНАНСІВ	351
Нестеренко О. П., Демиденко Л. М., Рейнська В. Б., Волкова М. В. ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ: ВІД КВАЗІ-ЛІБЕРАЛЬНОЇ РЕТРОСПЕКТИВИ ДО НЕОЛІБЕРАЛЬНОЇ ПЕРСПЕКТИВИ?.....	360
Скоморович І. Г., Лобозинська С. М., Владичин У. В. АЛЬТЕРНАТИВНІ КОНЦЕПЦІЇ ПОБУДОВИ ГРОШОВОЇ СИСТЕМИ	371
У ПРАЦЯХ ВЧЕНИХ-ЕКОНОМІСТІВ ХХ СТ.	
Терещенко О. О., Бабяк Н.Д. СУБКУЛЬТУРА ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ВИТРАТИ НА ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ПІДПРИЄМСТВ НА РИНКАХ, ЩО РОЗВИВАЮТЬСЯ.....	382
Угровецький О.П., Аніщенко О.В., Губанова І.В. ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ АСПРЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ НА ПІДГРУНТІ ЄВРОЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ.....	394
Череп О. Г., Сіманавічине Ж.І., Череп А.В., Гудзь П.В. ОЦІНКА МОЖЛИВОСТІ АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	403
Швайко М. Л., Гребенюк Н. О. СУЧАСНІ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНІ ІНСТРУМЕНТИ ВПЛИВУ НА ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ УКРАЇНИ.....	414
Шевчук О. А., Мартиненко В. В. ВПЛИВ БЮДЖЕТНОЇ СКЛАДОВОЇ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ НА МАКРОЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ: КЕЙС УКРАЇНИ.....	424

Розділ 5

Соціально-гуманітарний контекст трансформаційних фінансово-економічних процесів

Акімова Л. М., Осадча О. О., Баштанник В.В., Кондрацька Н.М., Федина К.М. ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ФІНАНСОВО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНО-ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	434
Андрейченко С. С., Андрейченко А. В., Гарафонова О.І., Маргасова В.Г., Балла І. В. ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИХ ПРОЦЕСІВ НА ОСНОВІ ПАТЕНТНОЇ ОХОРОНИ БІОТЕХНОЛОГІЧНИХ ВІНАХОДІВ	444
Єлагін В. П., Мамонова В. В., Луговенко Н. В., Воропай Л.А ЕКОНОМІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ: СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ДИСКУРС В КОНТЕКСТІ СУСПІЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	453
Клочко А. М., Політова А. С., Ханькевич А. М., Гаврік Р. О. ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ ЯК ОСНОВА КУЛЬТУРИ НАСЕЛЕННЯ В УКРАЇНІ.....	463
Крупка М.І., Гринькевич О.С., Сас С.П. ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТІВ УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНОСТІ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	470
Матюхіна Н.П., Борисенко І.В., Малахова А. О., Сікун А. М. ФІНАНСОВО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ.....	482
Малихіна Я. А., Бородієнко О.В., Радкевич О.П., Радкевич В.О. ДОСВІД РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ У КОМПАНІЯХ СФЕРИ ЗВ'ЯЗКУ УКРАЇНИ: НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ.....	494
Омельчук О. М., Ватрас В. А., Подра О. П., Савенко В. В. ЗНАЧЕННЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ТА ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	507
Пасічник Ю.В., Білецька О.А. НОВА ПАРАДИГМА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ФІНАНСОВОЇ НАУКИ	518
Рак Н.Є., Пасевич О. В., Гриців В.Б., Фітель О.І. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В КОНТЕКСТІ СУСПІЛЬНОЇ АКТИВІЗАЦІЇ ЛЮДЕЙ СТАРШОГО ВІКУ.....	526
Сіренко Н.М., Лункіна Т.І., Бурковська А.В. ІНСТИТУЦІОНАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛОКАЛЬНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ	536
Скринник З.Е., Скринник-Миська Д. М. МОДЕРНІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ: КОНТРАВЕРІЯ ГУМАНІТАРНОГО ТА ФІНАНСОВОГО ВИМІРІВ.....	545
Ярошенко О.М., Середя О.Г., Середя Г.П., Яковлєв О.А. ТРУДОВА МІГРАЦІЯ З УКРАЇНИ: ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ШЛЯХИ ПРОТИДІЇ.....	556